

Súd: Okresný súd Bratislava III
Spisová značka: 16Cpr/16/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1318205470
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Fekete
ECLI: ECLI:SK:OSBA3:2022:1318205470.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava III, v konaní pred sudkyňou Mgr. Ivanou Fekete, v spore žalobcu: S. B. F. so sídlom H. XX, L., IČO XX XXX XXX proti žalovanému v 1. rade : C. R. C. U. J. so sídlom G. J. A., U. XX, L., IČO XX XXX XXX a žalovanému v 2. rade : Y. R. S. B. so sídlom L. XX, L., IČO XX XXX XXX, obaja žalovaní zastúpení Mgr. Milanom Petrášom, advokátom so sídlom Einsteinova 23, Bratislava, o určenie neplatnosti kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa uzavretej na roky 2017 - 2019, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu zamietá.
- II. Súd priznáva žalovanému I/ v plnom rozsahu nárok na náhradu trov konania.
- III. Súd priznáva žalovanému II/ v plnom rozsahu nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenu súdu dňa 04.09.2018 sa žalobca voči žalovanému v 1. rade a žalovanému v 2. rade (ďalej len „žalovaný 1. a 2.“) domáhal určenia, že Kolektívna zmluva vyššieho stupňa uzavretá na roky 2017 - 2019 medzi žalovaným 1. a žalovaným 2. je neplatná a náhrady trov konania.

2. Skutkovým základom žaloby boli v zmysle § 132 ods. 1 v spojení s § 150 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p“) tvrdenia žalobcu, že listom zo dňa 01.08.2016, č.j. XX/XX/XX-N. oslovil žalovaného 2. s cieľom participácie na vyjednávaní novej kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa (ďalej len „KZVS“) medzi žalovanými 1. a 2. z dôvodu, že žalobca pôsobí prostredníctvom svojich základných organizácií u viacerých členských organizácií žalovaného 1. a zároveň zastupuje zamestnancov týchto členských organizácií. Za účelom spoločnej koordinácie a dohody na KZVS, súčasne žalobca navrhol žalovanému 2. osobné stretnutie. List sa vrátil dňa 17.08.2016 žalobcovi s poznámkou „adresát neznámy“. Nakoľko sa žalobcovi nepodarilo so žalovaným 2. skontaktovať, predložil listom zo dňa 15.09.2016 žalovanému 1., návrh novej Kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa pre oblasť strojárskoho a elektronického priemyslu, v zmysle § 8 zákona č. 2/1990 Zb. o kolektívnom vyjednávaní v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej len „zák. č. 2/1990 Zb.“) s odôvodnením, že dňom 31.12.2016 sa končí platnosť existujúcej KZVS uzatvorenej žalovaným 1., a s tým, že žalobca, pôsobiaci u viacerých zamestnávateľov - členov žalovaného 1. ako zástupca zamestnancov, má byť ako sociálny partner stranou v rámci kolektívneho vyjednávania KZVS so žalovaným 1., ako organizáciou zamestnávateľov. Listom zo dňa 14.10.2016 žalovaný 1. oznámil žalobcovi, že uvedený návrh bude prerokovaný na najbližšom zasadnutí prezídia žalovaného 1., o výsledkoch ktorého ho bude bezodkladne informovať. Výsledok prerokovania návrhu prezídiom žalobcovi už doručený nebol. Následne podaním zo dňa 14.12.2016 žalobca informoval žalovaného 1., že má za preukázané, že podľa počtu členov v podnikoch, ktoré sú členskými organizáciami žalovaného 1., je väčšinovým odborový zväzom žalobca, a preto je žalobca podľa § 3a zák. č. 2/1990 Zb., oprávneným subjektom na uzatvorenie KZVS. Žalobca tiež žalovaného 1.

informoval, že sa neúspešne pokúšal osloviť žalovaného 2., a zároveň žalovaného 1. požiadal o určenie termínu 1. kola kolektívneho vyjednávania. Žalovaný 1. na to reagoval listom zo dňa 11.01.2017, v ktorom žiadal ozrejenie a zdroje informácií preukazujúce tvrdenia o tom, že žalobca je väčšinovým odborovým zväzom. Následne žalobca dňa 02.03.2017, zaslal žalovanému 1. písomné stanovisko, v ktorom deklaruje, že je voči žalovanému 1. príslušným vyšším odborovým orgánom, zastupujúcim väčší počet členov v jeho pôsobnosti a jeho členských organizácií, resp. zamestnávateľov, ktorí pristúpili ku kolektívnej zmluve žalovaného 1., ako žalovaný 2., čo preukázal pripojenými evidenčnými listami základných odborových organizácií žalobcu, pôsobiacich u daných zamestnávateľov. Súčasne žalobca požiadal žalovaného 1. o pokračovanie v kolektívnom vyjednaní, v zmysle návrhu zo dňa 15.09.2016, na základe uplatnenia väčšinového princípu reprezentatívnosti. Žalobca žalovanému 1. v liste tiež oznámil, že odlišný postup bude považovať za nedodržanie formálneho procesu kolektívneho vyjednávania podľa § 3a a § 8 zák. č. 2/1990 Zb., a porušenie relevantných pracovnoprávných predpisov, čoho dôsledkom bude neplatnosť uzatvorenej KZVS s iným zmluvným partnerom, ako so žalobcom. Opätovne žalobca požiadal o návrh termínov 1. kola kolektívneho vyjednávania. Žalovaný 1. vo vyjadrení zo dňa 29.03.2017 žalobcu informoval, že zaslané kópie evidenčných listov základných odborových organizácií žalobcu, nemožno považovať za dostatočné preukázanie reprezentatívnosti žalobcu, čím sa komunikácia žalobcu a žalovaného 1., v súvislosti s uzatvorením KZVS, skončila. Žalobca v žalobe ďalej skonštatoval, že obligatórne konanie pred rozhodcom o určení oprávnenej odborej organizácie podľa § 3a ods. 3 až 5 zák. č. 2/1990 Zb., v danom prípade úplne absentovalo a žalovaný 1. uzatvoril KZVS so žalovaným 2., bez akejkoľvek ingerencie žalobcu, pričom žalobcu o tejto skutočnosti ani neinformoval. Žalobca sa z webového sídla MPSVaR, kde bola zverejnená KZVS dozvedel, že medzi žalovaným 1. ako organizáciou zamestnávateľov a žalovaným 2. ako príslušným vyšším odborovým orgánom, mala byť dňa XX.XX.XXXX uzatvorená Kolektívna zmluva vyššieho stupňa na roky 2017-2019, pričom žalobcovi nie je zrejmé, na základe akých relevantných skutočností sa žalovaný 1. rozhodol, že žalovaný 2., je najreprezentatívnejším odborovým zväzom. Súčasťou uvedenej KZVS je Príloha č.1. - zoznam členských organizácií žalovaného 1., v ktorom je uvedených 34 zamestnávateľov, pričom žalobca prostredníctvom svojich základných organizácií pôsobí v 14. z nich, na rozdiel od žalovaného 2., ktorý podľa dostupných informácií, nepôsobí ani u jedného z nich, nakoľko žalovaný 2. pôsobí u 9. zamestnávateľov, avšak ani jeden z nich nie je členskou organizáciou žalovaného 1.. Na základe týchto skutočností žalobca považuje konanie žalovaného 1. za porušenie § 3a zák. č. 2/1990 Zb., konkrétne porušenie procesného postupu, nakoľko KZVS, nebola uzatvorená s najreprezentatívnejšou odborovou organizáciou, keď žalovaný 2. nepôsobí ani u jedného zo zamestnávateľov, na rozdiel od žalobcu, ktorého postavenie ako reprezentatívnej odborej organizácie, s najvyšším počtom členov, je nespochybniteľné. Žalobca navyše poukázal, že žalovaný 1. dlhodobo odmieta podpisovať KZVS a na svojom webovom sídle otvorene informuje, že pre členov, ktorí vstúpia k žalovanému 2., nemôže byť rozšírená platnosť KZVS žalobcu a ani inej KZVS. Takéto konanie žalobca považuje za odporujúce zákonu a brániace sociálnemu dialógu, pričom za špekulatívne považuje aj označenie časti odvetví v Čl. I predmetnej KZVS, kde žalovaný 1. a 2. uviedli celkom 56 časti odvetví, na ktoré sa uvedená KZVS vzťahuje, avšak zjavne nevychádzali zo zoznamu zamestnávateľov podľa Prílohy č. 1. Pre uvedený rozpor s ustanovením § 3a zák. č. 2/1990 Zb., považuje žalobca KZVS, uzatvorenú medzi žalovaným 1. a žalovaným 2., za absolútne neplatnú. Zároveň je presvedčený, že postupom žalovaného 1., mu bolo v rozpore s § 229 Zákonníka práce, odňaté právo na kolektívne vyjednanie. Preto je podľa žalobcu jediným možným spôsobom na zvrátenie daného stavu a zabezpečenie jeho postavenia sociálneho partnera v kolektívnom vyjednaní a zároveň jeho práva na kolektívne vyjednanie zamestnávateľských subjektov - členov žalovaného 1., prostredníctvom kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa, určenie neplatnosti predmetnej KZVS uzatvorenej medzi žalovaným 1. a žalovaným 2.. Tým bude zároveň odstránené neistota, že KZVS uzatvorené medzi žalobcom a inými zamestnávateľskými subjektmi pre odvetvia, resp. časti odvetvia, nesplnia podmienky reprezentatívnosti podľa § 7 zák. č. 2/1990 Zb.. Tým žalobca zároveň odôvodnil aj svoj naliehavý právny záujem na požadovanom určení podľa § 137 písm. a) C.s.p., a s odkazom na súdnu prax a citujúc uznesenie NS SR z 22.09.2010, sp. zn. 4 Cdo/56/2009. V tejto súvislosti žalobca zdôraznil, že zákon stavia KZVS na úroveň prameňa práva, nakoľko sa po podpise stáva záväzným právnym predpisom, s rovnakými právnymi následkami a účinkami ako zákon, keďže je pre zmluvné strany a pre zamestnávateľov, združených v organizácii zamestnávateľov záväzná. Právne žalobca žalobu odôvodnil ustanoveniami § 2 ods. 3 písm. b), § 3 písm. a), § 3a ods. 2 a 3, § 4 ods. 3, § 5 a § 7 zák. č. 2/1990 Zb..

3. Žalobca na preukázanie svojich tvrdení predložil so žalobou nasledovné listinné dôkazy: list zo dňa 01.08.2016 č. j. XX/XX/XX-N. s doručenkou, list zo dňa 15.09.2016, Vyjadrenie k predloženiu návrhu

KZVS na roky 2017 - 2018 zo dňa 14.10.2016, list zo dňa 14.12.2016 č. XX/XXX/XXXX, Návrh KZVS z 11.01.2017, Vyjadrenie OZ KOVO zo dňa 02.03.2017, Vyjadrenie ASEP zo dňa 29.03.2017, Kolektívnu zmluvu vyššieho stupňa uzavretú na roky 2017-2019 medzi ASEP a VSOZ s Prílohou č.1., zoznam členských organizácií OZ KOVO ku dňu 09.05.2017, výpisy zo štatistického registra organizácií ŠÚ SR zo dňa 28.08.2018 pre VSOZ - ZO pri OÚ Lučenec, pri OÚ v Čadci, pri ZŠ Krásno nad Kysucou, pri ZŠ Podvysoká, pri MŠ Čadca - Žarec, pri ZŠ Olešná, pri NÚP-OÚP Humenné a tlačové správy z internetového portálu W.C.-R..sk zo dňa 22.11.2001.

4. Súd v rámci prípravy pojednávania doručil žalovanému 1. dňa 28.12.2018, a žalovanému 2. dňa 31.12.2018, žalobu s prílohami, poučením o procesných právach a povinnostiach strán sporu a výzvou na vyjadrenie sa k žalobe podľa § 167 ods. 1 a 2 C.s.p..

5. Žalovaný 1. a žalovaný 2. sa k žalobe a jej prílohám vyjadrili prostredníctvom spoločného právneho zástupcu písomne dňa 03.07.2019, ktorý predovšetkým namietal, že na strane žalobcu nie je daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení neplatnosti KZVS uzatvorenej medzi žalovanými 1. a 2., ktorého sa žalobca domáhal prostredníctvom negatívnej určovacej žaloby v zmysle § 137 písm. c) C.s.p.. Poukázal na to, že žalobca sa domáhal určenia neexistencie práva (právneho vzťahu) nie vo vzťahu k právu, ktoré patrí žalobcovi, ale vo vzťahu neexistencie práva medzi žalovanými 1. a 2.. Platná procesná právna úprava však, bez akejkoľvek pochybnosti, umožňuje podanie žaloby podľa § 137 c) C.s.p. len za predpokladu, že žalobca preukáže svoj naliehavý právny záujem vo veci. Ďalej právny zástupca žalovaných uviedol, že žalobca má naliehavý právny záujem vtedy, ak je tvrdené právo neisté alebo ohrozené za predpokladu, že vyhovujúcim určovacím rozsudkom, možno túto neistotu alebo ohrozenie odstrániť, pričom prívlastok „naliehavý“ treba chápať tak, že právny záujem má dostatočnú intenzitu a určovací rozsudok bude pre žalobcu podstatným spôsobom užitočný. Naliehavosť nebude daná vtedy, ak má žalobca k dispozícii iný spôsob ochrany, napríklad žalobu na plnenie. Na základe toho právny zástupca žalovaných uviedol, že v danom kontexte potom neobstoja skutkové tvrdenia žalobcu o danosti naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, nakoľko pokiaľ by aj došlo k porušeniu práva žalobcu na kolektívne vyjednávanie ako to deklaruje, žalobca nemá naliehavý právny záujem na určení, či tu právo je, alebo nie je, pretože ochranu už porušeného práva možno docieľiť žalobou na plnenie, ktorá by už zo samotnej povahy obsahovala aj deklaratórne rozhodnutie o samotnom práve. Poukázal na to, že z konštrukcie § 137 písm. c) C.s.p. a jeho ďalších ustanovení možno jednoznačne vyvodit', že naliehavý právny záujem musí preukázať žalobca, ktorý je povinný v žalobe uviesť konkrétne skutkové tvrdenia o tom, že naliehavý právny záujem je daný. Žalobca však v žalobe tieto neuvádza, resp. ich uvádza vágne a nepodložené relevantnými dôkazmi. Ďalej právny zástupca žalovaných uviedol, že zásadným prvkom na určenie naliehavosti právneho záujmu, je samotná formulácia petitu, pričom nie je prípustné určovať práva do minulosti, pokiaľ tieto zanikli. V danom prípade, sa žalobca domáha petitom určenia neplatnosti KZVS uzatvorenej medzi žalovanými 1. a 2. na roky 2017 - 2019, pričom žalobu podal dňa 04.09.2018, tzn. až vyše roka po uzavretí napadnutej KZVS a je pravdepodobné, že v čase právoplatnosti rozhodnutia súdu, bude určované právo do minulosti, resp. sa bude rozhodovať o práve, ktoré zaniklo uplynutím času. Aj preto nemôže byť daný naliehavý právny záujem žalobcu na požadovanom určení a podľa žalovaných, tento naliehavý právny záujem, žalobca doteraz nepreukázal a neexistencia naliehavého právneho záujmu na strane žalobcu, je dôvodom na zamietnutie žaloby. Právny zástupca žalovaných okrem toho namietal, že žalobca doteraz konaní nepreukázal ani to, že by bol subjektom, s ktorým by bol žalovaný 1. povinný uzatvoriť v danom období KZVS, nakoľko s odkazom na § 3a ods. 2 zák. č. 2/1990 Zb., sa žalovaný 1. nemá možnosť akýmkoľvek legitímnym spôsobom presvedčiť, že žalobca je vyšším odborovým orgánom, odborových organizácií s najväčším počtom členov. Žalobca túto skutočnosť žiadnym spôsobom nepreukázal ani v procese uzatvárania KZVS a ani v žalobe. Preto namietal, že žalobca doposiaľ nepreukázal reprezentatívnosť svojej odborovej organizácie. Z toho dôvodu si žalovaný 1. na uzavretie KZVS vybral tú odborovú organizáciu, ktorú považoval za dostatočne reprezentatívnu. Uviedol, že samotné členstvo odborovej organizácie, je založené na pomere k odborovému zväzu a nie k základnej organizácii príslušného zväzu, a aj preto tvrdenia žalobcu, o vyššom počte základných organizácií, neobstoja vo vzťahu k preukázaniu reprezentatívnosti, na účely uzatvárania kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa. Z toho dôvodu nemohlo byť porušené ani právo žalobcu na kolektívne vyjednávanie podľa § 229 Zákonníka práce. Nakoľko právo na kolektívne vyjednávanie majú len zamestnanci, a to prostredníctvom príslušného odborového orgánu (§ 229 ods.6 ZP) a žalobca nepreukázal svoju reprezentatívnosť, nemožno bez toho preukázať, že by zamestnancom bolo odňaté právo na kolektívne vyjednávanie. Právny zástupca žalovaných 1. a 2. navrhol, aby súd v tomto smere vykonal dokazovanie ohľadom

reprezentatívnosti žalobcu ako odborovej organizácie, ktorá by žalobcu oprávňovala uzatvoriť kolektívnu zmluvu vyššieho stupňa so žalovaným 1. a tiež na preukázanie tej skutočnosti, že napadnutá kolektívna zmluva vyššieho stupňa medzi žalovanými 1.a 2., negarantuje práva a povinnosti zamestnancov na nižšom stupni, akoby to bolo v prípade, ak by sa na žalovaného 1. vzťahovala iná kolektívna zmluva vyššieho stupňa. Preto z dôvodu, že žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na požadovanom určení a aj z dôvodu, že žalobca nepreukázal reprezentatívnosť podľa § 3a ods. 2 zák. č. 2/1990 Zb., právny zástupca žalovaných 1. a 2. žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

6. Žalobca v replike zo dňa 24.09.2019 k vyjadreniu žalovaných 1. a 2. neuviedol žiadne ďalšie vlastné skutkové tvrdenia, len naďalej zotrval na tom, že postupom žalovaných mu bolo odňaté právo na kolektívne vyjednávanie a tým bolo dotknuté jeho ústavné právo garantované mnohými medzinárodnými dohovormi, pričom žalovaní nepreukázali opak. Žalobca zopakoval, že podľa § 3a ods. 2 zák. č. 2/1990 Zb., je organizácia zamestnávateľov povinná skúmať reprezentatívnosť a má právo uzatvoriť kolektívnu zmluvu vyššieho stupňa s príslušným vyšším odborovým orgánom s najväčším počtom členov u týchto zamestnávateľov, pokiaľ sa vyššie odborové orgány nedohodnú na spoločnom postupe. V opačnom prípade sa jedná o spor o určenie odborovej organizácie oprávnenej na uzatvorenie kolektívnej zmluvy podľa ods. 3., pričom citovaný zákon určuje presný postup pri riešení kolektívnych sporov, ktorý žalovaný v plnom rozsahu odignorovali. Na určenie odborovej organizácie oprávnenej na uzatvorenie kolektívnej zmluvy nepostačuje jednoduchá úvaha žalovaného 1., navyiac ničím neodôvodnená a nepodložená. Žalobca namietal za zmätočné tvrdenia žalovaných, že členstvo v odborovej organizácii je založené na pomere k zväzu a nie k základnej organizácii príslušného zväzu, pričom toto konštatovanie žiadnym spôsobom neodôvodnil a ani neuviedol k tomu vlastné skutkové tvrdenia.

7. Právny zástupca žalovaných 1. a 2. v duplike zo dňa 02.01.2020 k tvrdeniam žalobcu v replike namietal, že tvrdenia žalobcu sú len všeobecné, nie sú podložené žiadnymi dôkazmi a nemajú oporu ani v platnom právnom stave. Uviedol, že v zmysle § 3a ods. 2 zák. č. 2/1990 Zb., z ktorého je potrebné v danom prípade vychádzať, vyplýva, že pri kolektívnom vyjednávaní na úrovni KZVS, v prípade, ak u zamestnávateľa pôsobia popri sebe viaceré odborové organizácie (žalobca a žalovaný 1.), tieto majú konať spoločne a vo vzájomnej zhode, ak sa nedohodnú inak. V danom prípade nedošlo medzi odborovými organizáciami pôsobiacimi u zamestnávateľov združených v rámci žalovaného 1., k dohode a vzájomnej zhode na spoločnom postupe pri uzatváraní KZVS so žalobcom, preto žalovaný 1. využil svoje oprávnenie a KZVS uzatvoril s tou odborovou organizáciou, o ktorej bol presvedčený, že reprezentuje najväčší počet členov u zamestnávateľov združených a reprezentovaných žalovaným 1.. Poukázal na to, že v zákone sa výslovne uvádza, že organizácia zamestnávateľov je oprávnená, a nie povinná uzatvoriť KZVS s tou odborovou organizáciou, o ktorej je presvedčený, že reprezentuje najvyšší počet členov. Ďalej poukázal na to, že žalovaný 1. pri uzatváraní KZVS na roky 2017 - 2019 vychádzal z toho, že žalovaný 2. bol tradičným partnerom na jej uzatvorenie aj v predchádzajúcom období (KZVS na roky 2014 - 2016). Naopak, žalobca v procese uzatvárania KZVS nepreukázal, že je vyšším odborovým orgánom odborových organizácií zamestnávateľov, s najvyšším počtom členov u týchto zamestnávateľov, tzv. reprezentatívnosť. Aj keď žalovaný 1. žalobcu vyzýval na preukázanie svojej reprezentatívnosti, žalobca v odpovediach len všeobecne konštatoval, že je väčšinovým odborovým zväzom, avšak to žiadnym spôsobom nepreukázal. Právny zástupca žalovaných uviedol, že samotné členstvo v odborovej organizácii je založené na pomere k zväzu a nie k základnej organizácii príslušného zväzu. Pritom žalobcovi musí byť známe, že reprezentatívnosť v zmysle § 3a ods. 2 zák. č. 2/1990 Zb., sa určuje počtom členov odborovej organizácie a nie počtom základných organizácií. Preto, ak žalobca preukazoval svoju reprezentatívnosť vyšším počtom základných organizácií, konal účelovo a bez opory v zákone, nakoľko podľa citovaného zákonného ustanovenia, organizácia zamestnávateľov uzatvára KZVS s príslušným odborovým orgánom odborových organizácií s najväčším počtom členov u týchto zamestnávateľov. To znamená, že vyšší počet základných organizácií, automaticky neznamená aj vyšší počet členov. Žalobca doposiaľ nepreukázal, že u zamestnávateľov združených už žalobcu, je najvyšší počet členov odborových organizácií. Zopakoval, že žiadne ustanovenie zákona, či už Zákonníka práce alebo špeciálnej právnej úpravy podľa zák. č. 2/1990 Zb., neprikazuje organizácii zamestnávateľov skúmať reprezentatívnosť, ako to tvrdí žalobca. Rovnako tiež neumožňuje zamestnávateľovi skúmať príslušnosť a početnosť členskej základne jednotlivých odborových organizácií. Naopak, ustanovenia Zákonníka práce zisťovanie takýchto údajov výslovne zakazujú. V tomto smere poukázal na Čl. 1 Základných zásad Zákonníka práce a ustanovenie § 13 ods. 2 ZP, upravujúce zákaz diskriminácie zamestnancov, ako aj ustanovenie § 41 ods.6 ZP, ktoré výslovne zakazuje vyžadovať od zamestnanca informácie, okrem iného, aj o jeho odborovej príslušnosti.

Uvedený zákaz zisťovania údajov zamestnancov o ich príslušnosti odborovej organizácii, je aj v hrubom rozpore s nariadením EP a Rady (EÚ) 2016/679 z 27.04.2016 (všeobecné nariadenie o ochrane údajov), pričom tento zákaz obsahoval aj zák. č. 122/2003 Z.z. o ochrane osobných údajov. Na základe toho právny zástupca žalovaných namietal, že žalovaný 1. nemal žiadnu právnu povinnosť a dokonca ani možnosť, skúmať početnosť členov jednotlivých odborových organizácií, resp. príslušnosť jednotlivých zamestnancov k odborovým organizáciám, ale naopak, takéto zisťovanie by bolo v hrubom rozpore s právnou úpravou SR a aj právom EÚ. Zdôraznil, že žalovaný 2. je dlhodobo činným odborovým zväzom, ktorý vznikol v roku 1999 a ktorý aktívne vstupoval do procesu vyjednávania KZVS, pričom pôsobí u jednotlivých zamestnávateľov združených v ASEP, aj u tých, ktorí členmi ASEP nie sú. Ide o riadne fungujúci odborový zväz oprávnený na uzatváranie KZVS, ktorý bol partnerom pre kolektívne vyjednanie aj v predchádzajúcom období, kedy sa žalobca v procese vyjednávania neangažoval. Preto žalobca nemal žiadny dôvod spochybňovať reprezentatívnosť žalovaného 2.. Ako bolo uvedené žalobca reprezentatívnosť nielen nepreukázal, ale ani neinicioval príslušné rozhodcovské konanie, ani sa neobrátil na MPSVaR SR o ustanovenie rozhodcu a nevyužil nástroje dané mu zákonom o kolektívnom vyjednaní, kedy by sa v rámci rozhodcovského konania, mohla reprezentatívnosť žalobcu preukázať. Napokon právny zástupca žalovaných zopakoval, že žalobca ani v replike neuviedol žiadne skutočnosti na preukázanie naliehavosti svojho právneho záujmu na určení neplatnosti predmetnej KZVS na roky 2017 - 2019, na výhrady žalovaného 1. nereagoval a nepredložil žiadne dôkazy. Okrem toho právny zástupca žalovaných uviedol ďalšie skutočnosti vylučujúce naliehavosť právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení. Predovšetkým poukázal na pasivitu žalobcu v procese uzatvárania KZVS, ktorý vstúpil do tohto procesu prevažne formálne, bez aktívneho prístupu a využitia možností ktoré mu poskytoval zákon č. 2/1990 Zb.. Žalobca kontaktoval žalovaného 1. listom z 02.03.2017, na ktorý žalovaný 1. reagoval listom z 29.03.2017, ktorým spochybnil reprezentatívnosť žalobcu na uzavretie KZVS. Nakoľko žalobca svoju reprezentatívnosť žalovanému 1. nepreukázal, žalovaný 1. uzatvoril KZVS dňa 09.05.2019 svojím tradičným partnerom a zároveň si splnil povinnosť podľa § 9 zák. č. 2/1990 Zb., a KZVS predložil MPSVaR. Okrem toho pasivitu žalobcu preukazuje aj fakt, že žalobu podal na súd až po uplynutí 1 a pol roka od posledného listu adresovanému žalovanému 1., a 16 mesiacov od uzatvorenia KZVS. To znamená, že až po takomto dlhom čase zistil, že jeho právo na kolektívne vyjednanie bolo hrubo porušené a objavil naliehavý právny záujem na určení uzatvorenej KZVS. Preto je nepochybné, že pokiaľ by u žalobcu bola daná naliehavosť právneho záujmu na požadovanom určení, mal konať skôr a tak, aby si svoje práva hájil včas a s dostatočnou starostlivosťou. Predovšetkým mal iniciovať konanie pred rozhodcom podľa § 3a zák. č. 2/1990 Zb.. Avšak žalobca nepožiadaval o určenie rozhodcu v spore o určenie odborovej organizácie, ktorý spor je sporom samotných odborových organizácií a jeho výsledkom je podľa § 3a ods. 5 zák. č. 2/1990 Zb., doklad vydaný ustanoveným rozhodcom, oprávňujúci príslušnú odborovú organizáciu na rokovanie a uzatváranie KZVS s príslušným zamestnávateľským zväzom (reprezentatívnym). Preto je nepochopiteľné, že žalobca poukazuje na porušenie zákonného procesu uzatvárania KZVS zo strany žalovaných, pričom, ak sa cítil poškodený na svojich právach, mohol sám takéto rozhodcovské konanie iniciovať, avšak toto svoje právo nevyužil. Právny zástupca žalovaných v tejto súvislosti uviedol, že naliehavosť svojho právneho záujmu žalobca odôvodňuje len vo všeobecnej rovine a uvádza rovnako všeobecné tvrdenia o tom, že mu bolo odňaté právo na kolektívne vyjednanie, bez konkrétneho zdôvodnenia, v čom bolo jeho právo na kolektívne vyjednanie porušené a akým konkrétnym spôsobom mu bolo odňaté. Okrem toho právny zástupca žalovaných zdôraznil, že právo na kolektívne vyjednanie nemohlo byť odňaté žalobcovi, pretože toto právo zákon v § 229 ods. 6 ZP priznáva zamestnancom a nie odborovému orgánu, hoci zamestnanci sú toto právo oprávnení realizovať výlučne prostredníctvom odborového orgánu. Nakoľko zamestnanci svoje právo na kolektívne vyjednanie realizovali prostredníctvom iného odborového orgánu (prostredníctvom žalovaného 2.), nie je možné tvrdiť, že toto právo bolo zamestnancom odňaté. Preto žalobcovi nemohlo byť odňaté právo na kolektívne vyjednanie v zmysle ustanovení Zákonníka práce, ale žalobca by mohol byť poškodený iba na práve kolektívne vyjednanie za zamestnancov podľa § 3a zák. č. 2/1990 Zb.. Žalobca si však toto svoje právo kolektívne vyjednanie v mene zamestnancov neuplatnil, nakoľko sa neobrátil so žiadosťou na MPSVaR o určenie rozhodcu, v spore o určenie odborovej organizácie oprávnenej na uzatvorenie KZVS. Napokon právny zástupca žalovaných zopakoval, že pre právne posúdenie predmetu sporu je potrebné, aby žalobca riadne preukázal naliehavosť svojho právneho záujmu na určení neplatnosti predmetnej KZVS, čo sa mu však doteraz nepodarilo. Uviedol, že žalobca by mal naliehavý právny záujem len vtedy, ak by bolo tvrdené právo neisté, alebo ohrozené a za predpokladu, že vyhovujúcim určovacím rozsudkom možno túto neistotu alebo ohrozenie odstrániť. V danom prípade, by však vyhovujúcim rozsudkom nedošlo k odstráneniu neistoty, resp. ohrozenia práva žalobcu, nakoľko v prípade, že by súd určil neplatnosť

predmetnej KZVS, žiadnym spôsobom by neodstránilo neistotu v tom, že žalobca zaručí zamestnancom výhodnejšiu KZVS s väčším rozsahom práv, nad rámec práv garantovaných v Zákonníku práce a výhodnejšiu ako tá, ktorú uzavrel žalovaný 1. so žalovaným 2. Okrem toho, ak by súd vyhovel žalobe, takéto rozhodnutie by neodstránilo právnu neistotu, keďže právo, ktorého neexistencia sa má učiť, bude v čase vyhlásenia rozsudku určované do minulosti, nakoľko medzičasom zaniklo, čo v konečnom dôsledku privodí ďalšiu neistotu v právach zamestnancov.

8. Právny zástupca žalovaných 1. a 2. k vyjadreniu pripojil nasledovné listinné dôkazy : KZVS uzatvorená medzi žalovanými 1. a 2. na roky 2014-2016 zo dňa XX.XX.XXXX s Prílohou č. 1 a Dodatkom č. 1, Základné dokumenty VSOZ - Stanovy, Rokovací poriadok, Zásady hospodárenia a Zásady činnosti Dozornej a revíznej komisie a list-Odovzdanie KZVS na uloženie zo dňa XX.XX.XXXX.

9. Žalobca v priebehu konania, následným podaním zo dňa 01.04.2020, na preukázanie svojho naliehavého právneho záujmu citoval § 137 písm. c) a d) C.s.p. s tým, že právne úkony sú zmysle § 2 ods. 1 OZ právnymi skutočnosťami a určenie existencie právnej skutočnosti, tzn., že právny úkon je neplatný, je výnimkou zo zásady, že súdy majú určovať aktuálny stav. Ďalej opäť citujúc § 3a ods. 2 zák. č. 2/1990 Zb. a judikát ÚS Českej republiky, Pl. ÚS 83/06, žalobca skonštatoval, že konaním žalovaného 1. bol bezdôvodne zvýhodnený sociálny partner - žalovaný 2., ktorý nepôsobí ani u jedného zo zamestnávateľov, uvedených v zozname zamestnávateľov, tvoriaceho prílohu spornej KZVS, na rozdiel od žalobcu, ktorý pôsobí až u 14. zamestnávateľov uvedených v predmetnom zozname. Ďalej s odkazom na § 7 zák. č. 2/1990 Zb. žalobca uviedol, že je nepochybné, že reprezentatívne KZVS, ktoré uzatvoril žalobca s ad a) so Zväzom strojárskoho priemyslu SR na roky 2017-2019 (odvetvie SK NACE rev.2: 25, 26 a 30), ad b) Zväzom a hutníctva, ťažobného priemyslu a geológie SR na roky 2018-2020 (odvetvie SK NACE rev.2: 23.5, 24.1, 24.4, 33.1 a 82.9), a ad c) Zväzom strojárskoho priemyslu SR na roky 2018-2020 odvetvie SK NACE rev.2: 27.3), sa vzťahujú na všetkých zamestnávateľov uvedených v Prílohe KZVS uzatvorenej medzi žalovanými 1. a 2., ktorých hlavný predmet činnosti sú odvetvia, zhodné s odvetviami označenými v reprezentatívnych KZVS medzi žalobcom a uvedenými zamestnávateľskými zväzmi. Z toho dôvodu neobstojí argumentácia žalovaných o hypotetických nárokoch zamestnancov. Ďalej žalobca citujúc § 32 ods. 3 zák. č. 2/1990 Zb., § 231 Zákonníka práce, odkaz na judikatúru (napr. R 50/95), Čl. 2 ZP a obdobne Čl. 5 C.s.p. (dobré mravy) uviedol, že žalovaný 2. konal nad rámec § 3a ods. 2 zák. č. 2/1990 Zb. a žalovaný 1. konal v rozpore s dobrými mravmi, keď neskúmal reprezentatívnosť odborových zväzov pôsobiacich u zamestnávateľov, ale svojvoľne, sledovaním vlastného prospechu, uzatvoril KZVS so žalovaným 2, čím vylúčil platnosť a účinnosť KZVS na podniky pôsobiace v rovnakom odvetví. Týmto konaním svojvoľne zabraňujú kolektívnemu vyjednávaniu a zamestnanci podnikov, ktoré boli vylúčené spod záväznosti KZVS, boli konaním žalovaných reálne ukrátení na svojich právach, ktoré by im prislúchali v prípade, ak by sporná KZVS medzi žalovanými 1. a 2. nebola uzatvorená, resp. ak by žalovaný 1. uzatvoril KZVS s organizáciou zamestnancov s väčším počtom zamestnancov alebo žalovaný 2. konal v zhode s ďalšou odborovou organizáciou pôsobiacou u zamestnávateľov. Avšak z dôvodov existencie spornej KZVS uzatvorenej medzi žalovanými, sa zamestnanci nemôžu domáhať nárokov, vyplývajúcich im z ustanovení reprezentatívnych KZVS, ktoré uzatvoril žalobca. K spornej otázke, ktorý z odborových zväzov - žalobca alebo žalovaný 2., je odborovou organizáciou s väčším počtom členov, žalobca predložil listiny preukazujúce počet jeho členov v rokoch 2017 - 2019, kedy k 30.09.2017 mal žalobca 70.051 členov, k 30.09.2018 mal žalobca 70.251 členov a k 30.09.2019 mal žalobca 71.014 členov. K námietke žalovaných, že žalobca neinicioval určenie rozhodcu v procese vyjednávania podľa zák. č. 2/1990 Zb. na MPSVaR, žalobca predložil žiadosť o určenie rozhodcu, ktorú doručil MPSVaR dňa 15.06.2017 a uviedol, že zástupcovia ministerstva na osobnom stretnutí informovali žalobcu, že v danom prípade nie je možné určiť rozhodcu, nakoľko 26.05.2017 bola odovzdaná podpísaná KZVS na roky 2017 - 2019 medzi žalovanými 1. a 2.. Napokon žalobca poukázal na účelové konanie žalovaných aj počas sociálneho dialógu v danom období, keď na návrh žalobcu nereagovali v zákonnej lehote a žalobca bol nútený žiadať MPSVaR o určenie sprostredkovateľa, ktoré konanie nebolo ku dňu vyjadrenia ukončené, z dôvodu neposkytnutia súčinnosti zo strany žalovaného 1..

10. Žalobca k vyjadreniu pripojil na podporu svojich tvrdení nasledovné listinné dôkazy: Štatistické výkazy ŠV 01 ku dňu 30.09.2017, ku dňu 30.09.2018, ku dňu 30.09.2019 a Žiadosť o určenie rozhodcu zo dňa 15.06.2017.

11. Podľa § 177 ods. 1 C.s.p., súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie.

12. Podľa Čl. 8 C.s.p., strany sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci samej a podporiť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

13. Podľa § 151 ods. 1 C.s.p., skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

14. Podľa § 151 ods. 2 C.s.p, ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenie o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

15. Podľa § 215 ods. 1 a 2 C.s.p., súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu. Skutkový stav sa zisťuje procesným postupom podľa tohto zákona.

16. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá C.s.p., pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

17. Súd nariadil na prejednanie veci pojednávanie, na ktorom súd vykonal dokazovanie predloženými listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah spisu (odsek 3., 8. a 10.rozsudku), vypočul právnych zástupcov strán sporu, ktorý ďalšie návrhy na dokazovanie nemali a preto súd podľa § 182 C.s.p. vyhlásil dokazovanie za skončené a vo veci vyhlásil rozsudok (§ 219 ods. 2 prvej vety C.s.p.), po posúdení zisteného skutkového stavu, rozhodujúceho pre právne posúdenie veci.

18. V danom prípade neboli sporné rozhodujúce skutkové tvrdenia o uzatvorení žalobou napadnutej Kolektívnej zmluve vyššieho stupňa na roky 2017-2019 dňa 09.05.2017 medzi žalovaným 1. ako organizáciou zamestnávateľov a žalovaným 2. ako príslušným vyšším odborovým orgánom a tieto boli preukázané aj predloženými listinami. Rovnako boli nesporné skutkové tvrdenia o tom, že žalobca, ktorý pôsobí prostredníctvom svojich základných organizácií u viacerých členských organizácií žalovaného 1., navrhol žalovanému 2. osobné stretnutie listom zo dňa 01.08.2016, č.j. XX/XX/XX-N., ktorý sa nedoručený vrátil žalobcovi, v ktorom deklaroval participáciu na vyjednávaní, spoločnú koordináciu a dohodu na novej KZVS medzi žalovanými 1. a 2.. Následne žalobca predložil žalovanému 1. podľa § 8 zákona č. 2/1990 Zb., návrh novej KZVS pre oblasť strojárskoho a elektronického priemyslu, listom zo dňa 15.09.2016, nakoľko dňom 31.12.2016 sa končí platnosť existujúcej KZVS spolu s odôvodnením, že žalobca pôsobí u viacerých zamestnávateľov (členov žalovaného 1.) ako zástupca zamestnancov, a preto má byť ako sociálny partner, stranou v rámci kolektívneho vyjednávania KZVS so žalovaným 1., ako organizáciou zamestnávateľov. Nebolo sporným, že žalovaný 1. reagoval na to listom zo dňa 14.10.2016, v ktorom žalobcovi oznámil prerokovanie jeho návrhu prezídiom žalovaného 1., pričom žalobcu o výsledkoch prerokovania návrhu neinformoval. Žalobca následným podaním zo dňa 14.12.2016 informoval žalovaného 1., že je podľa počtu členov v podnikoch, ktoré sú členskými organizáciami žalovaného 1., väčšinovým odborový zväzom a preto je podľa § 3a zák. č. 2/1990 Zb., oprávneným subjektom na uzatvorenie KZVS. Tiež ho informoval, že sa neúspešne pokúšal osloviť žalovaného 2., preto žalobca žalovaného 1. požiadala o určenie termínu 1. kola kolektívneho vyjednávania, na čo žalovaný 1. žiadal listom zo dňa 11.01.2017 žalobcu, aby mu svoje tvrdenia ozrejmila a preukázala. Konkrétne žiadal žalobcu o uvedenie zdroja informácií, podľa ktorého je žalobca väčšinovým odborovým zväzom. Následne žalobca v stanovisku zo dňa 02.03.2017 opäť deklaroval, že je voči žalovanému 1. príslušným vyšším odborovým orgánom, zastupujúcim väčší počet členov v jeho pôsobnosti ako žalovaný 2. a predložil žalobcovi evidenčné listy základných odborových organizácií žalobcu, pôsobiacich u daných zamestnávateľov. Súčasne požiadala žalovaného 1. o pokračovanie v kolektívnom vyjednávaní na základe uplatnenia väčšinového princípu reprezentatívnosti s tým, že v opačnom prípade bude iný postup považovať za nedodržanie formálneho procesu kolektívneho vyjednávania podľa § 3a a § 8 zák. č. 2/1990 Zb., s dôsledkom neplatnosti KZVS uzatvorenej s iným zmluvným partnerom, ako so žalobcom. Žalovaný 1. na to reagoval vyjadrením zo dňa 29.03.2017, ktorým žalobcu informoval, že zaslané kópie evidenčných listov základných odborových organizácií žalobcu, nepovažuje za dostatočné preukázanie reprezentatívnosti žalobcu, a bolo nesporné, že sa tým komunikácia žalobcu a žalovaného 1., v súvislosti s uzatvorením KZVS, skončila.

19. Žalobca na pojednávaní len zopakovala svoje tvrdenia a odôvodnenie žalovaného nároku s tým, že všeobecne konštatoval, že žalobca bol obmedzený na svojich právach garantovaných Zákonníkom práce a zákonom č. 2/1990 Zb. o kolektívnom vyjednávaní, medzinárodnými dohovormi a zmluvami v oblasti pracovnoprávných vzťahov. Naliehavý právny záujem žalobca zdôvodnil judikatúrou Najvyššieho

súdu SR a tým, že pri súčasnej pluralite nemá odborový zväz pri porušení jeho práva na kolektívne vyjednávanie inú možnosť, ako sa domáhať svojho žalobou o určenie neplatnosti uzatvorenej KZVS. V tejto súvislosti žalobca tiež uviedol, že sa jeho právne postavenie v prípade úspechu predmetnej žaloby zlepší, nakoľko budú vo väčšej miere garantované práva členov OZ KOVO a tiež žalobcu, vyplývajúce z uzatvorených kolektívnych zmlúv. Zotrval na námietke o narušení princípu reprezentatívnosti pri kolektívnom vyjednávaní uzatvorením KZVS medzi žalovanými 1. a 2. tvrdiac, že žalobca je tou odborovou organizáciou, ktorá mala viesť kolektívne vyjednávanie a uzatvoriť KZVS. Žalobca namietal tvrdenie žalovaného o tom, že nezastupuje najväčší počet zamestnancov a tvrdenie, že by na MPSVaR neinicioval spor ohľadom určenia reprezentatívnosti odborových zväzov. Žalobca argumentoval tým, že bol ústne zo strany ministerstva informovaný, že určiť rozhodcu za účelom zistenia reprezentatívneho zástupcu zamestnancov je už bezpredmetné, nakoľko KZVS bola už podpísaná. Žalobca pritom ohľadom objasnenia z čoho vychádza pri svojom tvrdení, že spĺňa podmienky reprezentatívnosti na kolektívne vyjednávanie, nevedel uviesť presný počet svojich členov, len poukázal, že je dlhodobou etablovanou a medzinárodne akceptovanou organizáciou, pôsobiaca u 14-tich zamestnávateľov, na rozdiel od žalovaného 2., ktorý u týchto zamestnávateľov nepôsobí. Poukázal na uzatvorenie KZVS iných oblastiach, s garantovanými lepšími podmienkami ako ich upravuje Zákonník práce a ako sú tie, ktoré vyplývajú zo spornej KZVS uzatvorenej medzi žalovanými 1. a 2..

20. Právny zástupca žalovaných 1. a 2. pred súdom rovnako zotrval na svojej argumentácii uvedenej v písomných vyjadreniach k žalobe, najmä na námietke o nedostatku naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení a tiež, že žalobca žiadnym spôsobom doposiaľ nepreukázal, že je reprezentatívnym zástupcom zamestnancov a z čoho odvodzuje svoje právo, ktoré je predmetom žaloby. Poukázal na § 3a ods. 2 zákona o kolektívnom vyjednávaní, z ktorého vyplýva, že toto právo patrí zamestnancom, ktorí si ho uplatňujú prostredníctvom odborového zväzu s najväčším počtom členov a nie ako tvrdí žalobca, s najvyšším počtom základných odborových organizácií. Poukázal na to, že sa jedná o reprezentatívnosť, ktorá vyplýva z najväčšieho počtu členov k odborovému zväzu a žalobca zatiaľ nepredložil žiadne dôkazy a ani neuviedol žiadne skutkové tvrdenia, z ktorých by vyplývala jeho reprezentatívnosť, od ktorej odvodzuje právo na podanie predmetnej žaloby. Právny zástupca žalovaných poukázal na to, že žalobca okrem emailovej komunikácie toto svoje právo žiadnym spôsobom nebránil, a ani nepostupoval podľa zákona, tzn. že nevyvolal spor ohľadom reprezentatívnosti, kde by ministerstvom určený rozhodca preskúmal, ktorá odborová organizácia alebo zväz, je reprezentantom a patrí jej právo na kolektívne vyjednávanie a uzatváranie KZVS. Preto žalobca nemôže mať naliehavý právny záujem na požadovanom určení, keď nebol dostatočne aktívny v bránení svojho práva na kolektívne vyjednávanie, a až 16 mesiacov po uzatvorení spornej KZVS sa obrátil so žalobou na súd. Ďalej právny zástupca žalovaných uviedol, že žalobca naliehavý právny záujem na požadovanom určení nemôže preukázať aj z dôvodu, že ho zakladá na odňatí práva na kolektívne vyjednávanie zmysle § 229 ods. 6 Zákonníka práce, pričom tento nárok patrí zamestnancom. Preto žaloba, tak ako je formulovaná, je procesne neprípustná, keď žalobca neuviedol aké hmotné právo bolo ohrozené. Žalobca v danom prípade nežaluje nároky zamestnancov, ktoré vyplývajú z hmotného práva a ktoré im boli odopreté. Žalobca doposiaľ nepreukázal ani to, že by vyjednal lepšie podmienky pre zamestnancov a jeho tvrdenia v tomto smere sú čisto hypotetické. Ohľadom spôsobu vyjednávania, právny zástupca žalovaných poukázal na to, že ide o proces a pokiaľ by aj došlo ku kolektívnemu vyjednávaniu a medzi žalovaným 1. a žalobcom, je možné, že by sa dojednala iná KZVS, avšak rovnako je možné, že by k uzatvoreniu KZVS napokon neprišlo, napr. ak by žalobca „hrotil“ nároky zamestnancov. Namietal tvrdenia žalobcu ohľadom rokovania na MPSVaR ako nepreukázané, a rovnako namietal tvrdenia o tom, že žalobca nemal dosť času, aby vyvolal spor o reprezentatívnosť, keď z predložených listín je zrejmé, že žalobca inicioval rokovanie so žalovaným 2. dňa 01.08.2016, pričom ani v procese vyjednávania a ani doposiaľ v súdnom konaní, žalobca svoje tvrdenia o reprezentatívnosti a tvrdenie, že žalobca je odborový zväz s najväčším počtom členov, žiadnym spôsobom nepreukázal. Právny zástupca žalovaných 1. a 2. napokon uviedol, že žalovaný 1. si svoju povinnosť kolektívneho vyjednávania splnil tým, že uzatvoril KZVS so žalovaným 2., ktorého považoval za zástupcu zamestnancov s najvyšším počtom členov, a teda dodržal princíp reprezentatívnosti, pričom v tom čase nemal vedomosť o tom, že by bol žalobca tým subjektom, s ktorým je povinný viesť kolektívne vyjednávanie. Z uvedených dôvodov žiadal žalobu zamietnuť ako nedôvodnú.

21. Okrem sporného postupu v rámci procesu kolektívneho vyjednávania a práva žalovaných na uzatvorenie KZVS, bola v danej veci, predovšetkým sporná prípustnosť žaloby v zmysle právnej úpravy

podľa § 137 C.s.p., pre nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, podľa § 137 písm. c) C.s.p., resp. prípustnosť v zmysle § 137 písm. d) C.s.p..

22. Podľa Čl. 7 ods. 1 C.s.p., súdne konanie sa zásadne začína na návrh strany sporu, pričom predmet konania určujú strany sporu postupom ustanoveným zákonom.

23. Podľa § 137 písm. c) a d) C.s.p, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o
c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu,
d) určenie právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

24. Podľa Čl. 9 Zákonníka práce, zamestnanci a zamestnávatelia, ktorí sú poškodení porušením povinností vyplývajúcich z pracovnoprávnych vzťahov, môžu svoje práva uplatniť na súde. Zamestnávatelia nesmú znevýhodňovať a poškodzovať zamestnancov preto, že zamestnanci uplatňujú svoje práva vyplývajúce z pracovnoprávnych vzťahov.

25. Podľa Čl. 10 Zákonníka práce, zamestnanci a zamestnávatelia majú právo na kolektívne vyjednávanie; v prípade rozporu ich záujmov zamestnanci majú právo na štrajk a zamestnávatelia majú právo na výluky. Odborové orgány sa zúčastňujú na pracovnoprávnych vzťahoch vrátane kolektívneho vyjednávania. Zamestnanecká rada alebo zamestnanecký dôverník sa zúčastňujú na pracovnoprávnych vzťahoch za podmienok ustanovených zákonom. Zamestnávateľ je povinný umožniť odborovému orgánu, zamestnaneckej rade alebo zamestnaneckému dôverníkovi pôsobiť na pracoviskách

26. Podľa § 1 ods. 1 Zákonníka práce, tento zákon upravuje individuálne pracovnoprávne vzťahy v súvislosti s výkonom závislej práce fyzických osôb pre právnické osoby alebo fyzické osoby a kolektívne pracovnoprávne vzťahy.

27. Podľa § 11a ods. 1 veta prvá Zákonníka práce, zástupcovia zamestnancov sú príslušný odborový orgán, zamestnanecká rada alebo zamestnanecký dôverník.

28. Podľa § 229 ods. 1 Zákonníka práce s cieľom zabezpečiť spravodlivé a uspokojivé pracovné podmienky sa zamestnanci zúčastňujú na rozhodovaní zamestnávateľa, ktoré sa týka ich ekonomických a sociálnych záujmov, a to priamo alebo prostredníctvom príslušného odborového orgánu, zamestnaneckej rady alebo zamestnaneckého dôverníka; zástupcovia zamestnancov navzájom úzko spolupracujú.

29. Podľa § 229 ods. 4 Zákonníka práce zamestnanci sa zúčastňujú prostredníctvom príslušného odborového orgánu, zamestnaneckej rady alebo zamestnaneckého dôverníka na utváraní spravodlivých a uspokojivých pracovných podmienok a) spoločným rozhodovaním, b) prerokovaním, c) právom na informácie a d) kontrolnou činnosťou.

30. Podľa § 229 ods. 5 Zákonníka práce zamestnanci sú oprávnení prostredníctvom zástupcov zamestnancov uplatňovať svoje práva vyplývajúce z pracovnoprávnych vzťahov alebo obdobných pracovných vzťahov, ak zákon neustanoví inak.

31. Podľa § 229 ods. 6 Zákonníka práce zamestnanci majú právo na kolektívne vyjednávanie len prostredníctvom príslušného odborového orgánu.

32. Podľa § 231 ods. 1 Zákonníka práce odborový orgán uzatvára so zamestnávateľom kolektívnu zmluvu, ktorá upravuje pracovné podmienky vrátane mzdových podmienok a podmienky zamestnávania, vzťahy medzi zamestnávateľmi a zamestnancami, vzťahy medzi zamestnávateľmi alebo ich organizáciami a jednou organizáciou alebo viacerými organizáciami zamestnancov výhodnejšie, ako ich upravuje tento zákon alebo iný pracovnoprávny predpis, ak to tento zákon alebo iný pracovnoprávny predpis výslovne nezakazuje alebo ak z ich ustanovení nevyplýva, že sa od nich nemožno odchyliť.

33. Podľa § 231 ods. 4 Zákonníka práce postup pri uzatváraní kolektívnych zmlúv ustanovuje osobitný predpis.

34. Podľa § 1 zákona č. 2/1990 Zb. o kolektívnom vyjednávaní v znení platnom a účinnom od 01.07.2016 do 31.08.2017 (ďalej len „zákon č. 2/1990 Zb.“), upravuje kolektívne vyjednávanie medzi príslušnými orgánmi odborových organizácií a zamestnávateľmi, ktorého cieľom je uzavretie kolektívnej zmluvy.

35. Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 2/1990 Zb. kolektívne zmluvy môžu uzatvárať príslušné odborové orgány a zamestnávateľa, prípadne ich organizácie.2a)

36. Podľa § 2 ods. 3 písm. b) zákona č. 2/1990 Zb. kolektívna zmluva vyššieho stupňa uzavretá pre väčší počet zamestnávateľov medzi príslušným vyšším odborovým orgánom alebo príslušnými vyššími odborovými orgánmi a organizáciou alebo organizáciami zamestnávateľov.

37. Podľa § 3a ods. 2 zákona č. 2/1990 Zb., ak u zamestnávateľov pôsobia popri sebe viaceré odborové organizácie, môžu príslušné vyššie odborové orgány vystupovať a konať s právnymi dôsledkami pri uzatváraní kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa pre všetkých zamestnancov len spoločne a vo vzájomnej zhode, ak sa medzi sebou nedohodnú inak. Ak sa vyššie odborové orgány nedohodnú na postupe podľa prvej vety, je organizácia zamestnávateľov oprávnená uzatvoriť kolektívnu zmluvu vyššieho stupňa s príslušným vyšším odborovým orgánom odborových organizácií s najväčším počtom členov týchto zamestnávateľov alebo s príslušnými vyššími odborovými orgánmi ostatných odborových organizácií, ktorých súčet členov u týchto zamestnávateľov je väčší ako počet členov odborových organizácií s najväčším počtom členov u týchto zamestnávateľov.

38. Podľa § 3a ods. 3 zákona č. 2/1990 Zb., ak sa zúčastnené strany nedohodnú podľa odseku 1 alebo 2, ide o spor o určenie odborovej organizácie oprávnenej na uzatvorenie kolektívnej zmluvy.

39. Podľa § 3a ods. 4 zákona č. 2/1990 Zb., spor o určenie odborovej organizácie oprávnenej na uzatvorenie kolektívnej zmluvy rieši rozhodca zapísaný v zozname rozhodcov vedenom na Ministerstve práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) podľa tohto zákona. Ak sa zmluvné strany na osobe rozhodcu nedohodnú, na žiadosť ktorejkoľvek zo zmluvných strán ho určí ministerstvo.

40. Podľa § 3a ods. 5 zákona č. 2/1990 Zb., rozhodca vydá doklad, ktorý oprávňuje príslušnú odborovú organizáciu alebo príslušné odborové organizácie na rokovanie a uzatváranie kolektívnej zmluvy.

41. Podľa § 9a ods. 6 zákona č. 2/1990 Zb. o kolektívnom vyjednávaní v znení platnom a účinnom od 01.09.2017 (ďalej len „zákon č. 2/1990 Zb. úč. od 01.09.2017“), ak ministerstvo na základe údajov uvedených v oznámení podľa odseku 1 a údajov získaných podľa odseku 4 zistí, že kolektívna zmluva vyššieho stupňa oznámená podľa odseku 1

a) je reprezentatívna kolektívna zmluva vyššieho stupňa, bezodkladne požiada o zverejnenie oznámenia o uzatvorení reprezentatívnej kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa v Zbierke zákonov Slovenskej republiky,

b) nie je reprezentatívna kolektívna zmluva vyššieho stupňa, bezodkladne požiada o zverejnenie oznámenia o tejto skutočnosti v Obchodnom vestníku a oznámi túto skutočnosť na svojom webovom sídle.

42. Podľa § 9b ods. 1 zákona č. 2/1990 Zb. úč. od 01.09.2017, oznámenie ministerstva podľa § 9a ods. 6 je preskúmateľné súdom.

43. Podľa § 9b ods. 2 zákona č. 2/1990 Zb. úč. od 01.09.2017, účastníkmi konania sú žalobca a žalovaný. Žalovaným je ministerstvo. Žalobcom je

a) zamestnávateľ v odvetví alebo v časti odvetvia podľa § 9a ods. 1 písm. b) okrem zamestnávateľa podľa § 7a, ak ide o preskúmanie oznámenia podľa § 9a ods. 6 písm. a),

b) zmluvná strana kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa alebo zamestnanec zamestnávateľa v odvetví alebo v časti odvetvia podľa § 9a ods. 1 písm. b), ak ide o preskúmanie oznámenia podľa § 9a ods. 6 písm. b).

44. Podľa § 9b ods. 3 zákona č. 2/1990 Zb. úč. od 01.09.2017, zamestnávateľa podľa odseku 2 písm. a) môže v konaní zastupovať organizácia zamestnávateľov združujúca zamestnávateľov v odvetví alebo

v časti odvetvia podľa § 9a ods. 1 písm. b), ktorej je členom. Zamestnanca podľa odseku 2 písm. b) môže v konaní zastupovať odborová organizácia pôsobiaca u zamestnávateľa v odvetví alebo v časti odvetvia podľa § 9a ods. 1 písm. b).

45. Podľa § 9b ods. 4 zákona č. 2/1990 Zb. úč. od 01.09.2017, žalobca musí žalobu podať v lehote 15 dní odo dňa zverejnenia oznámenia podľa § 9a ods. 6 písm. a) alebo odo dňa zverejnenia oznámenia v Obchodnom vestníku podľa § 9a ods. 6 písm. b).

46. Podľa § 9b ods. 5 zákona č. 2/1990 Zb. úč. od 01.09.2017, súd rozhodne o žalobe do 30 dní odo dňa jej doručenia. Súd oznámenie ministerstva podľa § 9a ods. 6 písm. a) alebo písm. b) zruší, ak
a) kolektívna zmluva vyššieho stupňa oznámená podľa § 9a ods. 6 písm. a) nie je reprezentatívna kolektívna zmluva vyššieho stupňa,
b) kolektívna zmluva vyššieho stupňa oznámená podľa § 9a ods. 6 písm. b) je reprezentatívna kolektívna zmluva vyššieho stupňa.

47. Podľa § 9b ods. 6 zákona č. 2/1990 Zb. úč. od 01.09.2017, na konanie o preskúmaní oznámenia ministerstva podľa § 9a ods. 6 sa použije prvá časť, druhá časť, prvá hlava tretej časti a piata časť Správneho súdneho poriadku; to neplatí, ak druhá veta a odseky 1 až 5 ustanovujú inak. Ustanovenia § 185 až 189, § 447 a 482 Správneho súdneho poriadku sa nepoužijú.

48. Podľa § 10 zákona č. 2/1990 Zb., kolektívne spory podľa tohto zákona sú spory o uzavretie kolektívnej zmluvy a spory o plnenie záväzkov kolektívnej zmluvy, z ktorých nevznikajú nároky jednotlivým zamestnancom.

49. Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 2/1990 Zb., na riešenie kolektívneho sporu podľa § 10 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1991/2/20190101>> sa môžu zmluvné strany dohodnúť na osobe sprostredkovateľa. Konanie pred sprostredkovateľom sa začína dňom prijatia žiadosti o riešenie sporu sprostredkovateľom.

50. Podľa § 11 ods. 2 veta prvá zákona č. 2/1990 Zb., ak sa zmluvné strany na osobe sprostredkovateľa nedohodnú, určí ho na žiadosť ktorejkoľvek zo zmluvných strán ministerstvo zo zoznamu sprostredkovateľov vedeného na ministerstve.

51. Podľa § 13 ods. 1 veta prvá zákona č. 2/1990 Zb., ak bolo konanie pred sprostredkovateľom neúspešné, zmluvné strany môžu po dohode požiadať rozhodcu o rozhodnutie v spore.

52. Podľa § 13 ods. 6 zákona č. 2/1990 Zb., doručením rozhodnutia rozhodcu zmluvným stranám v spore o uzavretie kolektívnej zmluvy je táto zmluva uzavretá.

53. Podľa § 14 ods. 1 zákona č. 2/1990 Zb., súd zruší na návrh zmluvnej strany rozhodnutie rozhodcu o plnení záväzkov z kolektívnej zmluvy, ak je v rozpore s právnymi predpismi alebo kolektívnymi zmluvami.

54. Podľa § 14 ods. 2 zákona č. 2/1990 Zb. úč. od 01.09.2017, návrh na zrušenie rozhodnutia podľa odseku 1 môže zmluvná strana podať do 15 dní od jeho doručenia. Príslušným je okresný súd, v ktorého obvode má sídlo zmluvná strana, proti ktorej tento návrh smeruje. Pri rozhodovaní postupuje súd podľa Civilného sporového poriadku. Proti rozhodnutiu vo veci nie je prípustné odvolanie ani obnova konania.

55. Podstatou tvrdení strán sporu bol spor o tom, či žalobcovi bolo alebo nebolo odňaté právo na kolektívne vyjednávanie nedodržaním postupu podľa § 3a ods. 2 zák. č. 2/1990 Zb. žalovaným 1., pred uzatvorením KZVS preskúmať reprezentatívnosť príslušného vyššieho odborového orgánu, s ktorým má potom právo uzatvoriť KZVS, pokiaľ by vyššie odborové orgány nedohodli na spoločnom postupe a ktorý podľa žalobcu, žalovaný 1. pri uzatvorení spornej KZVS na roky 2017 - 2019 so žalovaným 2., odignoroval. Už z toho je zrejmé, že podľa skutkového vymedzenia rozhodujúcich skutočností, je podstatou súdnej veci kolektívny spor (nie individuálny spor) o uzavretie kolektívnej zmluvy; inak povedané, spor o určenie odborovej organizácie oprávnenej na uzatvorenie kolektívnej zmluvy podľa § 3a ods. 2 zák. č. 2/1990 Zb., ktorý aj určuje postup pri riešení týchto kolektívnych sporov. Konečným žalobným návrhom (petitom žaloby), na základe týchto skutkových tvrdení, sa pritom žalobca domáhal určenia neplatnosti predmetnej KZVS, uzatvorenej medzi žalovaným 1. a žalovaným 2., ako

dvojstranným právnym úkonom. Preto pokiaľ sa má podľa petitu žaloby určiť neplatnosť tejto KZVS, ide o žalobu, ktorou sa požaduje, aby súd rozhodol o právnej skutočnosti.

56. Potom žaloba, tak ako je formulovaná žalobcom, o určenie neplatnosti kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa uzatvorená žalovanými 1. a 2 na roky 2017 až 2019, zjavne nie je žalobou o určenie práva podľa § 137 písm. c), ale žalobou o určenie právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d), ktorá by mala mať podklad v osobitných predpisoch, v tomto prípade najmä v zákone č. 2/1990 Zb. o kolektívnom vyjednávaní, resp. Zákonníku práce, alebo by jej prípustnosť mala vyplývať z iných právnych predpisov. Naliehavý právny záujem sa v prípade žalôb o určenie právnej skutočnosti neskúma, ale predpokladá, keďže takýto typ žaloby vyplýva priamo zo zákona.

57. Na základe uvedeného, súd prvej inštancie v prvom rade posudzoval otázku prípustnosti žaloby v zmysle § 137 CSP, podanej za účinnosti novej procesnej právnej úpravy účinnej od 01.07.2016 (CSP), pričom sa riadil nasledovnými úvahami.

58. Ustanovenie § 137 C.s.p. demonštratívne vymenúva jednotlivé druhy žalôb. Iná súkromnoprávna žaloba, ktorá nie je v tomto paragrafe uvedená, je prípustná iba za predpokladu, že osobitný petit vyplýva z hmotného práva. Význam tohto ustanovenia nie je len deskriptívny (vymenovanie niektorých druhov žalôb), ale predovšetkým normatívny. Jeho normatívny význam spočíva v tom, že vymedzuje podmienky prípustnosti pre niektoré druhy žalôb. Podmienkou prípustnosti žaloby na určenie, či tu právo je alebo nie je, je naliehavý právny záujem žalobcu na takomto určení, okrem prípadov, že naliehavý právny záujem vyplýva z osobitného predpisu (§ 137 písm. c) C.s.p.). Naproti tomu prípustnosť žaloby na určenie právnej skutočnosti, musí výlučne vyplývať z osobitného predpisu, najmä z hmotného práva, inak je takáto žaloba neprípustná (§ 137 písm. d) C.s.p.) a naliehavý právny záujem sa v tomto prípade neskúma.

59. Čo sa týka požiadavky preukázania naliehavého právneho záujmu na určení práva, ide o základný procesný predpoklad každej určovacej žaloby podľa § 137 písm. c/ C.s.p.. Kým nie je preukázaný, je vylúčené, aby sa súd žalobou zaoberal z vecného hľadiska. Výnimkou, kedy sa naliehavý právny záujem pri určovacej žalobe podľa § 137 písm. c) C.s.p. nepreukazuje, sú len prípady, že priamo vyplýva z osobitného predpisu (zákon ho predpokladá). Určovacie žaloby majú tak podľa právnej teórie, ako aj záverov rozhodovacej praxe súdov (napr. ZSP 78/2006) opodstatnenie tam, kde ešte je len stav ohrozenia práva, a nie už jeho porušenia. Určovací návrh podľa § 137 písm. c/ C.s.p. má charakter preventívnej ochrany práv, keď musí existovať stav právnej neistoty žalobcu, ktorý má práve určovacia žaloba odstrániť. Naliehavosť právneho záujmu na požadovanom určení musí spočívať v tom, že by sa ním vyriešili všetky sporné právne otázky medzi stranami a vytvoril by sa pevný právny základ pre budúce právne vzťahy. Žalobca má vo všeobecnosti naliehavý právny záujem na určení, či tú právo je, alebo nie je vtedy, ak je tvrdené právo neisté alebo ohrozené za predpokladu, že vyhovujúcim určovacím rozsudkom možno túto neistotu alebo ohrozenie odstrániť. Naliehavosť sa prejaví v tom, že určovací rozsudok bude pre žalobcu podstatným spôsobom užitočný. Naopak, naliehavosť nie je daná, ak má žalobca k dispozícii iný spôsob ochrany tvrdeného práva a nápravy stavu vzniknutého porušením práva sa možno domáhať pomocou žaloby na plnenie, príp. ak to vyplýva z osobitného predpisu aj žalobou o určenie právnej skutočnosti. Naliehavý právny záujem musí žalobca preukázať, ibaže právny záujem vyplýva z osobitného predpisu. Povinnosť žalobcu preukázať naliehavý právny záujem logicky znamená aj to, že žalobca je povinný uviesť v žalobe skutkové tvrdenia o tom, že naliehavý právny záujem je daný a na preukázanie týchto tvrdení je povinný navrhnúť dôkazy. Rozhodnutie o naliehavom právnom záujme, teda či je alebo nie je daný, je meritórne. Zaužívaná súdna prax zastáva názor, že súd má skúmať existenciu naliehavého právneho záujmu z úradnej povinnosti. Určovaciu žalobu možno považovať za nedovolenú tam, kde by neslúžila potrebám praktického života, ale len zbytočnému rozmnožovaniu sporov. V kontexte uvedeného súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 64/2012 zo dňa 30. 07.2012.

60. Nakoľko Civilný sporový poriadok vychádza zo zásady, že súd svojím rozhodnutím určuje aktuálny právny stav, potom určenie právnej skutočnosti (napr. neplatnosti právneho úkonu, zmluvy,...), odporuje vo svojej podstate tejto zásade. Preto zákon ako výnimku z tejto zásady, v ustanovení § 137 písm. d) C.s.p., pripúšťa žalobu na určenie právnej skutočnosti výlučne za predpokladu, že tak vyplýva z právneho predpisu (že ju zákon predpokladá).

61. Žaloba o neplatnosť kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa, uzatvorená podľa zák. č. 2/1990 Zb. o kolektívnom vyjednávaní, však nie je žalobou, ktorá by mala podklad v tomto osobitnom predpise, a jej prípustnosť nevyplýva ani z iných ustanovení Zákonníka práce, Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, či z ustanovení iných právnych predpisov. Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy, kde pri určovacích žalobách súd vždy skúmal naliehavý právny záujem, súd podľa súčasnej právnej úpravy naliehavosť právneho záujmu na požadovanom určení neskúma, pokiaľ je predmetom žaloby určenie právnej skutočnosti. V takom prípade sa však naliehavosť právneho záujmu predpokladá, keďže možnosť určovacej žaloby priamo upravuje právny predpis. Ako už bolo uvedené v predchádzajúcej časti, naliehavosť právneho záujmu súd skúma len v prípadoch určovacej žaloby podľa § 137 písm. c) CSP, kedy ide o určenie, či tu právo je alebo nie je, a rovnako len prípade, že možnosť takejto žaloby nevyplýva z osobitného predpisu.

62. Z uvedených dôvodov, keď podanie žaloby o neplatnosť kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa zákon nepredpokladá, tzn. že nevyplýva z osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 2/1990 Zb. o kolektívnom vyjednávaní a ani z iného právneho predpisu, súd žalobu ako neprípustnú zamietol a žalobcom napadnutú platnosť KZVS ani meritórne nepreskúmal.

63. Naopak podstata sporu podľa opísaných skutočností žalobcom v žalobe, je kolektívnym sporom, podľa § 10 zákona č. 2/1990 Zb. o kolektívnom vyjednávaní a nie individuálnym sporom z kolektívnych pracovnoprávnych vzťahov podľa 10. časti Zákonníka práce., v ktorých súd preskúmava nároky jednotlivcov (zamestnancov) z kolektívnych vzťahov (§ 229 až § 250a ZP). Petit žaloby však smeruje k preskúmaniu zmluvy, ktorá však podľa povahy má charakter právnej normy (zverejnením v Zbierke zákona), tzn. že nie je individuálnym správnym aktom a preto nepodlieha prieskumu správnym súdom a jej súdny prieskum nepredpokladá zákon ani v rámci všeobecného súdnictva žalobou podľa § 137 písm. d) C.s.p..

64. Pri tomto závere súd vychádzal zo skutočnosti, že žalobca, ako odborový zväz zriadený podľa osobitného zákona, podľa zákona zastupuje práva zamestnancov v rámci sociálneho dialógu so zamestnávateľom, postupom podľa zákona č. 2/1990 Zb., ktorý upravuje kolektívne vyjednávanie medzi príslušnými orgánmi odborových organizácií a zamestnávateľmi za účelom uzatvorenia kolektívnej zmluvy. Pre úplnosť súd k vyššie uvedeným záverom a vo vzťahu k sporným námietkam strán uvádza nasledovné.

65. Vnútroštátny právny základ kolektívneho vyjednávania a kolektívnych zmlúv tvorí predovšetkým zákon č. 2/1992 Z. z. o kolektívnom vyjednávaní v znení neskorších predpisov. Uvedené vyplýva aj z Nálezu Ústavného súdu SR, PL. ÚS 31/2015-131, v ktorom ÚS SR konštatoval: „Zákon o kolektívnom vyjednávaní je základným normatívnym právnym aktom, ktorý upravuje kolektívne pracovné vzťahy. Tento zákon je prevažne procesnoprávnym predpisom, ktorý ustanovuje postup pri kolektívnom vyjednávaní a ustanovuje práva a povinnosti subjektov kolektívneho pracovného práva v rámci tohto procesu.“ Kolektívne pracovné vzťahy sú upravené v desiatej časti Zákonníka práce v znení neskorších predpisov, pričom v zmysle právnej teórie kolektívne pracovné právo tvorí „súhrn právnych noriem, ktoré upravujú právne vzťahy medzi subjektmi pracovného práva, v ktorých jeden zo subjektov je kolektívny subjekt. Kolektívne pracovné právo upravuje kolektívne pracovné vzťahy, ktorých hlavným účelom je zlepšenie pracovných a mzdových podmienok zamestnancov“. Z citovaných ustanovení zákona o kolektívnom vyjednávaní možno vyvodit', že výsledkom kolektívneho vyjednávania sociálnych partnerov je predovšetkým dojednanie pracovných podmienok zmluvne „zastrešených“ kolektívnou zmluvou. Úroveň kolektívneho vyjednávania môže byť na centrálnej, odvetvovej (sektorovej) alebo podnikovej úrovni. Podľa § 4 ods. 3 zákona o kolektívnom vyjednávaní kolektívna zmluva vyššieho stupňa sa uzatvára pre odvetvie; kolektívna zmluva vyššieho stupňa sa uzatvára pre časť odvetvia, ak sa na uzatvorenie kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa pre časť odvetvia dohodli zmluvné strany. Kolektívna zmluva vyššieho stupňa obsahuje označenie odvetvia alebo časti odvetvia, pre ktoré je uzatvorená, pričom sa vychádza zo zoznamu zamestnávateľov, za ktorých je uzatvorená. Označením odvetvia podľa druhej vety je kód štatistickej klasifikácie ekonomických činností podľa osobitného predpisu na úrovni divízie. Označením časti odvetvia podľa druhej vety je kód štatistickej klasifikácie ekonomických činností podľa osobitného predpisu na úrovni skupiny (týmto osobitným predpisom je Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1893/2006 z 20. decembra 2006, ktorým sa zavádza štatistická klasifikácia ekonomických činností NACE Revision 2 a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (EHS) č. 3037/90 a niektoré nariadenia ES o osobitných oblastiach štatistiky v znení nariadenia EP a Rady (ES) č.

259/2008). Podľa ustanovení zákona o kolektívnom vyjednávaní, je kritériom pri extenzii kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa, kritérium reprezentatívnosti. V odbornej literatúre sa k tejto téme okrem iného uvádza, že „...nezohľadňuje... situáciu, keď u zamestnávateľa súčasne pôsobia ďalšie odborové organizácie, ktorých členská základňa je širšia ako počet členov „najsilnejšej“ odborovej organizácie“, čím „reprezentatívnosť najpočetnejšej odborovej organizácie je následne do značnej miery relatívna...“ a za vhodnejšie považuje „využitie možnosti posudzovať reprezentatívnosť nielen odborových organizácií navzájom, ale i jednotlivých foriem zastúpenia zamestnancov na pracovisku podľa percentuálneho podielu členov, vzhľadom na počet všetkých zamestnancov pracujúcich u konkrétneho zamestnávateľa“. Ústavný súd, však k otázke určenia kritéria reprezentatívnosti vyslovil záver, že zvolené kritérium reprezentatívnosti vychádzajúce zo „štatistickej klasifikácie ekonomických činností SK NACE“ je ústavné konformné, keďže je založené na štatistických ukazovateľoch pre určenie odvetvia, časti odvetvia (divízie) ekonomických činností štandardne uplatňovaných aj v členských štátoch Európskej únie.

66. Kolektívne zmluvy vyššieho stupňa, sa podľa § 9 ods. 1 a 2 zákona o kolektívnom vyjednávaní v spojení s § 13 písm. f) zákona o zbierke zákonov, oznamujú v Zbierke zákonov. Vzhľadom na všeobecnú záväznosť rozšírenia kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa normatívnym právnym aktom uverejneným v zbierke zákonov nad rámec okruhu subjektov, na ktoré sa vzťahuje, kolektívna zmluva vyššieho stupňa uzavretá štandardným spôsobom, má charakter právneho predpisu. Tzn. že nie je individuálnym správny aktom a je vylúčená z individuálneho súdneho preskúmania v rámci správneho súdnictva.

67. Ako bolo už uvedené, spor o uzavretie kolektívnej zmluvy je kolektívnym sporom v zmysle § 10 zákona č. 2/1990 Zb., podľa § 3a ods. 3 tohto zákona, kedy môže ktorákoľvek zmluvná strana požiadať MPSVaR SR o určenie rozhodcu zo zoznamu, ktorý na tento účel ministerstvo vedie. Rozhodca určí - vydá doklad o tom, ktorá odborová organizácia je oprávnená na rokovanie a uzatvorenie kolektívnej zmluvy, pričom zákon v jednotlivých ustanoveniach zároveň upravuje postup ohľadom zabezpečenia kritérií reprezentatívnosti pre uzatvorenie kolektívnej zmluvy, a rozhodnutia ministerstva sú v zákonom určených prípadoch preskúmateľné súdom v rámci správneho súdnictva. Doručením rozhodnutia rozhodcu zmluvným stranám v spore o uzavretie kolektívnej zmluvy je táto zmluva uzavretá. Rozhodnutie rozhodcu o plnení záväzkov z kolektívnej zmluvy je preskúmateľné všeobecným súdom v civilnom sporovom konaní, na návrh zmluvnej strany, pokiaľ je v rozpore s právnymi predpismi alebo kolektívnymi zmluvami. Neúspech v rámci kolektívneho vyjednávania môže v krajnom prípade dospieť až k štrajku (zamestnancov, odborov) alebo k výluke (zamestnávateľov).

68. Z toho je zrejmé, že všeobecné súdy a ani súdy v rámci správneho súdnictva nepreskúmajú platnosť alebo neplatnosť kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa, keď nie je pre takýto preskúmaný daný žiadny právny rámec. Súdnemu preskúmaniu v rámci správneho súdnictva podlieha proces v rámci kolektívneho vyjednávania podľa zákona o kolektívnom vyjednávaní, resp. rozhodnutie rozhodcu a individuálne nároky vyplývajúce z kolektívnych pracovnoprávných vzťahov, štrajku a výluky podľa 10. časti Zákonníka práce v rámci všeobecného súdnictva. Napokon právomoc na preskúmanie porušenia ústavných práv fyzických a právnických osôb (s ohľadom na všeobecné tvrdenie žalobcu o porušení jeho ústavných práv), je daná na základe ústavnej sťažnosti stanoveným postupom iba Ústavnému súdu SR.

69. Žalobca ako dominus litis zodpovedá za obsah žaloby a je jeho povinnosťou zvoliť si vhodný nástroj ochrany svojich práv. Nakoľko v danom prípade žalobca opísal v rámci podstatných skutočností kolektívny spor o podľa § 10 zákona o kolektívnom vyjednávaní, avšak petitom sa domáhal určenia právnej skutočnosti (neplatnosti KZVS uzatvorenej medzi žalovanými na roky 2017 až 2019), ide o určovaciu žalobu podľa § 137 písm. d), ktorá však nemá podklad v osobitných predpisoch, a preto ju súd zamietol ako neprípustnú.

70. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

71. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

72. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

73. Súd o nároku na náhradu trov konania rozhodol v súlade s princípom úspechu v konaní podľa § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že žalovanému I/ a žalovanému II/, ako plne úspešnej strane sporu, priznal podľa § 262 ods. 1 C.s.p. voči v konaní neúspešnému žalobcovi, v plnom rozsahu nárok na náhradu trov konania. (výrok č. II. a III. rozsudku).

74. O konkrétnej výške náhrady trov konania, rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré môže strana sporu podať v lehote 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutie na súde, proti ktorému rozhodnutie smeruje (§ 355 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 362 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.